

Umyaqubun 60 yaşı var. O, duldur. Lakin özünü dul hesab etmir. Məsələ burasındadır ki, onun tacir əri altı il bundan əvvəl ticarət məqsədi ilə Mosul şəhərinə getmiş, bu günə kimi qayıtmamışdır. Onun sağ olub-olmaması haqqında isə heç bir məlumat yoxdur. Camaat onu ölmüş sayır. Umyaqub isə belə dedi-qoduya fikir vermir. Bu danışqları o, paxıllıq kimi qəbul edir və dönə-dönə söyləyir ki, onun qəlbindən gələn "gizli səs" deyir ki, əri sağdır. "İnsanın qəlbə onun üçün sübutdur".

bu qədar həvəsləndirən nə idi?

Birinci, Umyaqub belə hesab edirdi ki, uzun ömür Allah tərəfindən yaxşı adamlara verilmiş hədiyyədir.

İkincisi isə o idi ki, Umyaqubun qeyri-adi bir toyuğu var idi. Umyaqub həmin toyuğu öz balası kimi sevirdi. Əgər o, ölsəydi, yəqin ki, Umyaqub da ölərdi. Çünki Umyaqubda həyata olan məhəbbət, toyuğa olan məhəbbətdən sonra idi.

Üçüncü səbəb bu idi ki, Umyaqub çoxdan bəri onun ölümünü gözləyən qonşusunun acığına yaşamaq istəyirdi. O bu qonşusuna öz-

ra atır, çuxurda uzanırdı.

Təbiət "Sinyora"ya toyuqlara xas olan bütün gözəllikləri bəxş etmişdi. Onun çatışmayan bir cəhəti vardısa, o da yalnız quyruğunun olmamasıydı. Quyruq yerində onun yalnız bir lələyi dik durmuşdu.

Toyuqla Umyaqub bir-birini yaxşı başa düşürdü, hətta bir yerdə yemək yeyirdilər. Onların bir-birinə məhəbbəti hədsiz idi. "Sinyora" həftədə beş-dəfə yumurtlayar, Umyaqub da onları aparıb dövləti adamlara satardı. Bir gün Umyaqub gördü ki, hində yumurta yoxdur. İlkini, üçüncü, dördüncü gün də yumurtalar yoxa çıxdı. Umyaqub hirsələnmişdi. O, elə bilirdi ki, toyuq gedib "Umsaalilin" həyatında yumurtlayır. Bunun üstündə iki qonşu bir-biri ilə vuruşdular. Onlar elə bərk qışqırırdılar ki, ətrafdakıların az qalırdı qulaqları batsın. Umyaqub "Umsaalil"dən 10 yumurta tələb etsə də, bir yumurta belə ala bilmədi.

Ertəsi gün daha böyük bədbəxtlik baş verdi. "Sinyora" itmişdi. Umyaqub qəm-qüssəyə batdı. Qonşular ona ürək-dirək verir, sakitləşdirirdilər. Onlar deyirdilər ki, yəqin "Sinyora" nı oğurlayıblar. Umyaqub deyilənlərin heç birinə inanmadı. Nəhayət, o, fikirdən yorğan-döşəyə düşdü. Üç həftədən sonra isə öldü. Qonşular yıxışın Umyaqubun cənəzəsini qəbristanlığa apararkən "Umsaalil" in qızı bərdən cingilti bir səsə qışqırdı:

- "Sinyora" burdadır! "Sinyora" burdadır!

Həm çevrilib arxaya baxdı: "Sinyora" gəlirdi, dalınca da 10 balaca sarı cüce. "Sinyora" cücelərin müşayiəti ilə Umyaqubun evinə daxil oldu. Başını o tərəf - bu tərəfə çevirib, evin dörd tərəfinə göz gəzdirdi. Sonra Umyaqubun çarpayısına yanaşıb təəccüblə boş yatağa baxdı. Sahibəsi üçün darıxmış "Sinyora" da sanki dil açıb deyirdi: "Bu mən, bu da mənim balalarım. Bəs sən hardasan, Umyaqub?".

Umyaqubun toyuğu

Mixail Nuaymə (Livan)

Adının Umyaqub¹ olmasına baxmaraq, bu qadın sonsuz idi. Onun öz fəlsəfəsi vardı: "Həyat mübarizədir. İnsan insanın düşmənidir. Ömür bir səsdir. Xalq arasında öz səsinə qorxan adama yüngül adam deyirlər. Belə adamlar tələbətinə öz iradəsinə tabe etdirə bilmirlər. Ömür isə yığmaq üçündür, xərcləmək üçün deyil. O adamın ki, cibə doludur, qarnı boşdur. "İsrafçılıq" o deməkdir ki, qarnın tutandan artıq yeyəsən. Bacardıqca çox yığasan. Xalq arasında deyirlər: "Dama-dama göl olar". Ehsan vermək cinayətdir. Allahın öz mühakiməsi var. O, birini həddindən artıq varlı, digərini isə yoxsul yaradır. Əgər sən yoxsula yazığın gəlsə və ona öz ruzindən verirsən, deməli sən Allahın əmrinə əks gedirsən. Qonaqpərvərlik isə axmaqlıqdır. Sənin çörəyini yeyirlər, sonra isə səni ələ salıb güllürlər".

Umyaqubun fəlsəfəsi belə idi. O, hər gün öz fəlsəfəsinə riayət edir və onu həyata keçirirdi.

Əcəl ondan cəmi bir neçə addım aralı idi. Lakin ölümün adı gələndə o, çox qorxar və qətiyyətlə deyirdi: "Ölüm? Yox, yox. Mən yaşamaq istəyirəm!".

Görəsən Umyaqubu yaşamağa

raildən daha çox nifrət bəsləyirdi.

Umyaqubun qonşusu da onun kimi xəsis idi. Lakin qonşusunun ürəyində xəbislik də vardı. O, bir tike çörək və ya bir qədar pul üçün hər cür alçaq hərəkətlərə əl atmağa hazır idi. Umyaqub şübhələndirdi ki, qonşusu onun evindən bəzi şeyləri oğurlamışdır. Həm bu qadını "Umsaalil" çağırırdı, yəni "ziyilli". Bu adı Umyaqubun qonşusuna ona görə vermişdilər ki, onun burnunda və çənəsində çoxlu ziyil vardı. Qonşunun yeganə oğlu ölmüş, üç qızı qalmışdı. 10-15 yaşlarında olan bu qızlara o bütün günü çörəkdən çox süyüş və qapaz yedirdirdi. Qonşu ilə Umyaqub arasında möhkəm düşmənçilik vardı.

Umyaqubun yeganə təsəllisi onun "Sinyora" adlı toyuğu idi. Toyuğun lələkləri kimi qara tükləri də işıldayırdı. Sol tərəfə ayılmış pipiyi bir gözünün üstünü azacıq örtür, uzun, nazik, incə ayaqları ona xüsusi bir yaraşlıq verirdi. "Sinyora" kəlik kimi gəzirdi. Umyaqub üçün ən böyük səadət isti yay günlərində kandarda oturub "Sinyora"nın yumşaq torpağı eşləməsindən həzz almaq idi. Toyuq torpağı eşib ayağı ilə kəna-

¹ Umyaqub – Yaqubun anası deməkdir.